

Labai priešlaikinio gimdymo paaiškinimas

Informacija
tėvams

Kam skirta ši informacija?

Ši informacija jums teikiama, nes jūsų sveikatos priežiūros komanda mano, kad jūsų kūdikis gali gimti ypač anksti (prieš laiką). Manoma, kad kūdikis gimė „ypač anksti“, jei gimdymas vyksta prieš 27-ąją nėštumo savaitę. Svarbu, kad jūs ir jūsų šeima suprastų, kas gali nutikti jums ir jūsų kūdikiui, jei taip įvyks. Gimdymo ir naujagimių komandos darbuotojai (kūdikių gydytojai ir slaugės) aptars tai su jumis išsamiau ir perduos šią informacinę brošiūrą, be to, turėsite galimybę užduoti visus kilusius klausimus.

Ką tai reiškia?

Suprantame, kad skaitydama apie įvairius šioje brošiūroje pateiktus faktus galite pasijusti liūdna, išsigandusi ir (arba) nervinga. Todėl svarbu atminti, kad jūsų kūdikis yra unikalus ir todėl jam bus pasiūlytas priežiūros planas, pritaikytas jūsų šeimai.

Paprastai nėštumas trunka maždaug 40 savaitių. Jūsų nėštumo (gestacijos) savaitė paprastai nustatoma remiantis ultragarso tyrimu, atliekamu maždaug 12-ąją savaitę (datos nustatymo tyrimu), arba pagal paskutinį menstruacijų laikotarpį.

Paprastai sutinkama, kad intensyvios priežiūros nereikia iki 22 savaitės. Iki 22 savaitės gimę kūdikiai yra tokia maži ir gležni, kad jų plaučiai ir kiti organai nėra pasiruošę gyvenimui ne gimdoje. Tokie maži kūdikiai gali turėti gyvybės požymių trumpą laiką po gimimo, bet negali išgyventi ilgiau nei kelias minutes ar valandas, net jei gaus pačią geriausią naujagimių priežiūrą.

Kuo ilgiau trunka nėštumas iki kūdikio gimimo, tuo didesnė tikimybė, kad kūdikis išgyvens. Su išgyvenimu siejasi daug svarbių veiksnių, pavyzdžiui, kūdikio gimimo vieta, lytis ir ar buvo galimybė skirti motinai vaistų, įskaitant steroidus ir magnio sulfatą, kurie gali padidinti kūdikio galimybes išgyventi. Kūdikius, gimusius 22–27 nėštumo savaitėmis, galima skirstyti į tris grupes: ypač didelės rizikos, didelės rizikos ir vidutinės rizikos. Rizika reiškia skirtingus dalykus skirtingiems žmonėms, bet jūsų kūdikiui kylančios rizikos žinojimas gali būti naudingas planuojant priežiūrą ir tolesnius veiksmus. Daugiau informacijos apie riziką esant įvairiems nėštumo laikotarpiams rasite 5 ir 6 puslapiuose.

Kai kurie ypač anksti gimę kūdikiai gali išgyventi su maža negalia ar be jos, bet daugeliui kūdikiui, kurie išgyvena labai ankstyvą gimimą, kyla su ankstyvu gimimu susijusi sunkios negalios rizika. Galimybės neišgyventi, išgyventi su sunkia negalia ir išgyventi be sunkios negalios parodytos įvairių nėštumo laikotarpių lentelėje kitame puslapyje.

Gydytojai ir akušerės papasakos jums, ko jie tikisi jūsų kūdikiui. Tam tikrose situacijose reikia priimti sunkius sprendimus dėl to, kaip rūpintis kūdikiu prieš jam gimstant ir po to. Skirtingoms šeimoms gali tikti skirtingi dalykai. Todėl svarbu, kad gautumėte visą informaciją ir galėtumėte pasakyti gydytojams ir akušerėms, ko norėtumėte savo kūdikiui.

Statistiniai duomenys apie kūdikius, kurie gimė gyvi 22–26 nėštumo savaitę†

Išgyvenimas Tarp intensyviai gydytų kūdikių

Mirė Išgyveno

Sunki negalia Tarp išgyvenusių**

Sunki negalia Be sunkios negalios**

22

savaitės

miršta 7 kūdikiai iš 10
[51–79 %]*

išgyvena 3 kūdikiai iš 10

1 iš 3 kūdikių turi sunkią negalia
[24–43 %]
2 iš 3 neturi negalios**

23

savaitės

miršta 6 kūdikiai iš 10
[56–68 %]*

išgyvena 4 kūdikiai iš 10

1 iš 4 kūdikių turi sunkią negalia
[16–33 %]
3 iš 4 neturi negalios**

24

savaitės

miršta 4 kūdikiai iš 10
[35–45 %]*

išgyvena 6 kūdikiai iš 10

1 iš 7 kūdikių turi sunkią negalia
[11–24 %]
6 iš 7 neturi negalios**

25

savaitės

miršta 3 kūdikiai iš 10
[22–30 %]*

išgyvena 7 kūdikiai iš 10

1 iš 7 kūdikių turi sunkią negalia
[10–21 %]
6 iš 7 neturi negalios**

26

savaitės

miršta 2 kūdikiai iš 10
[15–21 %]*

išgyvena 8 kūdikiai iš 10

1 iš 10 kūdikių turi sunkią negalia
[6–14 %]
9 iš 10 neturi negalios**

Procentinės išgyvenimo vertės taikomos kūdikiams, kurie gimė gyvi ir buvo aktyviai stabilizuojami.

† Dalis taip anksti gimusių kūdikių negali išgyventi gimdymo.

* Viršutinis ir apatinis skaičiai rodo tikrosios išgyvenimo normos patikimumą.

** Iki ketvirtadalio vaikų, neturinčių sunkios negalios, gali turėti silpnesnės formos negalia, pvz., mokymosi sunkumų, nestiprų cerebrinį paralyžių arba elgesio problemų.

Statistiniai duomenys

Ši lentelė grindžiama informacija, mūsų turima apie labai pirma laiko gimusius kūdikius JK. Ji rodo, kiek kūdikių išgyveno iš tų, kurie gimė gyvi ir gavo intensyvią priežiūrą gimdymo skyriuje. Taip pat nurodoma, kiek kūdikių iš tų, kurie išgyveno taikant intensyvią priežiūrą, gali turėti „sunkią negalią“, kai užaugs. Dalis kūdikių, gimusių ankstyvomis nėštumo savaitėmis (22 ir 23 savaitėmis), gaus paliatyviąją priežiūrą gimdymo skyriuje pasitarus tėvams ir gydytojams. Deja, jie mirs netrukus po gimimo, net jei gimė gyvi. Tokie kūdikiai nėra įtraukti į šią lentelę.

Kaip parodyta iliustracijoje, labai pirma laiko gimusiems kūdikiams kyla didelė ilgalaikių problemų atsiradimo rizika. Manoma, kad tarp gimusiųjų 22 savaitę ir išgyvenusių taikant intensyvią priežiūrą 1 iš 3 kūdikių gali turėti sunkią negalią.

Svarbu pagalvoti apie tai kaip šeimai, nes tai, kas nutiks maždaug gimimo metu, gali turėti ilgalaikių poveikių jūsų kūdikiui.

Šioje brošiūroje naudotuose tyrimuose buvo nagrinėjamos „didžiausios“ ilgalaikės problemos, pvz., negalėjimas vaikščioti, negalėjimas valgyti arba aklumas ar kurtumas. Tam tikrai daliai šių vaikų jiems augant išsivystys kitų problemų ir tai gali reikšti, pavyzdžiui, kad jiems reikės papildomos pagalbos mokykloje arba kils vaikščiojimo ar judėjimo problemų. Kai kurie gali turėti socialinių ir emocinių problemų, pvz., autizmo spektro sutrikimą (ASD) ir (arba) aktyvumo ir dėmesio sutrikimą (ADHD). Šių problemų atsiradimo vaikams dažnumas didėja priklausomai nuo to, kuo anksčiau jie gimsta, jos dažniausiai pasitaiko vaikams, gimusiems 22–24 nėštumo savaitę.

Galimybė, kad jūsų kūdikis išgyvens be sunkios negalios, priklauso nuo daugelio įvairių dalykų. Svarbus ne tik gimimo ankstumas, bet ir kūdikio svoris gimstant, ar tai berniukas, ar mergaitė, ar gimdymas buvo daugiavaisis, gimimo vieta ir kaip jautėtės jūs ir jūsų kūdikis maždaug gimimo metu.

Kas yra „sunki negalia“?

Negalia gali reikšti skirtingus dalykus skirtingiems žmonėms. Kalbant apie labai pirma laiko gimusius kūdikius, sunki negalia gali apimti, pavyzdžiui, šias būkles:

Negalėjimas vaikščioti arba judėti savarankiškai (apima sunkų cerebrinį paralyžių)

Negalėjimas tinkamai kalbėti, matyti arba girdėti

Sunkumai ryjant maistą arba saugiai maitinantis

Daug sveikatos problemų, dėl kurių reikia dažnai lankytis ligoninėje

Poreikis lankyti specializuotą mokyklą vaikams, turintiems specialiųjų ugdymo poreikių

Negalėjimas pasirūpinti savimi arba savarankiškai gyventi užaugus

Ką tai reiškia jūsų kūdikiui?

Negalime tiksliai žinoti, kokia bus jūsų kūdikio ateitis. Kiekvienas kūdikis yra skirtingas, todėl svarbu pasikalbėti su savo gydytojais ir akušere. Jie suteiks konkrečios informacijos apie jūsų pačių ir kūdikio būklę.

Ką gali padaryti tėvai?

Kas tinka jūsų kūdikiui ir šeimai, yra labai individualu. Jūsų gydytojai pasikalbės su jumis apie jūsų situaciją ir pasistengs suprasti, kas svarbu jums ir jūsų šeimai. Jie suteiks paramos ir nurodymų bei tarsis su jumis priimdami sprendimus dėl jūsų kūdikio gydymo. Pagalvokite, ko tikėtės, norite ir bijote dėl savo kūdikio ir papasakokite apie tai gydytojų komandai, kad jie galėtų suteikti geriausią įmanomą pagalbą.

Kokios yra jūsų kūdikio priežiūros galimybės?

Intensyvi naujagimio priežiūra: jūs ir gydytojų komanda gali nuspręsti, kad geriausia jūsų kūdikiui būtų intensyvi naujagimio priežiūra; tai reikš, kad jums reikės šiek tiek papildomo gydymo prieš kūdikiui gimstant. Jums bus skirti steroidai, galintys padėti kūdikio plaučiams ir smegenims, bei magnio sulfatas, kuris taip pat padeda apsaugoti kūdikio smegenis. Gali reikėti perkelti jus į specializuotą ligoninę, idealiu atveju – prieš gimstant kūdikiui, bet gali nepakakti laiko padaryti tai saugiai.

Jei jūs ir gydytojų komanda nuspręsite, kad kūdikiui tinkamiausia intensyvi priežiūra, jums turėtų būti pasiūlyta galimybė apsilankyti naujagimių skyriuje (jei užteks laiko), nes tai gali padėti susipažinti su naujagimių skyriumi ir jame dirbančiais žmonėmis prieš gimstant kūdikiui. Taip pat galite pasikalbėti su darbuotojais apie motinos pieno gavimą, nes tai labai svarbu pirma laiko gimusiems kūdikiams.

Paliatyvioji priežiūra: jūs ir gydytojų komanda galite nuspręsti, kad geriausia teikti kūdikiui paliatyviają priežiūrą, nes kyla itin didelė kūdikio neišgyvenimo rizika arba jis gali turėti ilgalaikę negalią net ir gaudamas patį geriausią gydymą. Paliatyvioji priežiūra – tai specialią priežiūrą, skiriama kūdikiams, kurių gyvenimo laikas brangus, bet ribotas. Ji apima gydymo būdus, kurie padės išgyventi šį laiką kuo lengviau. Jei norėsite, padėsime jums dalyvauti teikiant šią priežiūrą. Kūdikio laikymas šalia savęs ir kalbėjimas su juo gali labai raminti. Daugiau informacijos apie kūdikių paliatyviają priežiūrą galite gauti iš „Together for Short Lives“.

Kas gali nutikti mano kūdikiui?

Jūsų kūdikio situacija gali keistis kasdien jūsų nėštumui ir (arba) būklei progresuojant, todėl svarbu reguliariai kalbėtis su naujagimių ir gimdymo skyrių komandomis, kad visada turėtumėte naujausią informaciją. Taip pat suprantame, kad jūsų mintys gali pakisti per ateinančią dieną ar dvi, todėl labai svarbu kalbėtis nuolat.

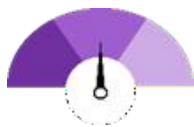

Ypač didelė rizika

22–23 nėštumo savaitės

Naujagimių skyriaus komanda privalo rūpintis jūsų kūdikiu ir nepadaryti jam žalos. Jei jūsų kūdikis gims itin anksti, naujagimių skyriaus komanda kartu su jumis turės pagalvoti apie žalos padarymą bandant padėti kūdikiui vos jam gimus, taip pat tolesnėmis dienomis, savaitėmis ar mėnesiais teikiant intensyvią priežiūrą.

Žinome, kad daugeliui kūdikių, kurie gimsta gyvi labai ankstyvu nėštumo etapu, ypač anksčiau nei 23-iają nėštumo savaitę, šeima ir naujagimių skyrius kartu nusprendžia, kad tinkamiausias variantas yra paliatyvioji priežiūra. Jei šeima ir naujagimių skyriaus komanda nusprendžia, kad reikia teikti kūdikiui intensyvią priežiūrą, vėliau šį sprendimą galima pakeisti. Kad ir kokį sprendimą priimsite jūs ir kūdikio gydytojų komanda, gydytojai visada bus pasiruošę jums padėti.

Didelė rizika

24–25 nėštumo savaitės

Ieškodama geriausio būdo pasirūpinti labai anksti gimusiu jūsų kūdikiu, naujagimių skyriaus komanda pasikalbės su jumis apie unikalią jūsų kūdikio situaciją, jo galimybes išgyventi ir kaip tai gali atrodyti.

Paprastai dauguma 24–25 nėštumo savaitėmis gimusių kūdikių gauna tam tikrą intensyvią priežiūrą, kuri priklauso nuo šeimos norų ir pokalbių su gydytojų komanda. Taip yra todėl, kad tokiu metu gimusiems kūdikiams vis dar kyla gerokai didesnė negalios rizika, bet galimybė išgyventi be negalios didėja sulig kiekviena praėjusia savaitė. Tam tikrose situacijose įvertinus šeimos norus ir jai pasitarus su gydytojais gali būti priimtas sprendimas dėl paliatyviosios priežiūros.

Vidutinė rizika

26–27 nėštumo savaitės

Daugeliu aplinkybių šiuo vėlesniu labai pirmalaikio gimdymo laikotarpiu gimusiems kūdikiams šeimos ir gydytojų komandos nusprendžia teikti intensyvią priežiūrą. Bet išgyvenimas gimus šiuo etapu nėra garantuojamas. Tyrimai rodo, kad vidutiniškai išgyvena 8 iš 10 šiuo etapu gimusių kūdikių, o dauguma išgyvenusiųjų neturės sunkios negalios. Labai svarbu reguliariai kalbėtis su savo gydytojais ir suprasti jūsų kūdikiui kylančią riziką bei kaip ji keičiasi dienoms bėgant. Jums nereikės priimti sprendimo vieniems, gydytojai ir akušerės jums padės ir suteiks informacijos.

Negyvo kūdikio gimimas

Dalis šiuo ankstyvu etapu gimusių kūdikių neišgyvena gimdymo. Jei taip nutiks, turėsite galimybę palaikyti kūdikį. Galėsite praleisti su juo tiek laiko, kiek norėsite, kad išsaugotumėte prisiminimų. Pagal JK įstatymus kūdikiai registruojami kaip gimę negyvi tik po 24 nėštumo savaičių. Jei kūdikis gimsta negyvas nepaėjęs 24 savaitėms, tai vadinama persileidimu ir jums nereikės oficialiai registruoti negyvo kūdikio gimimo.

Kas nutiks, jei mano kūdikis negims dabar?

Jei jūsų kūdikis negims per kitas ateinančias dienas, jo galimybės gali padidėti. Idealiu atveju jis turėtų likti gimdoje kiek galima ilgiau (priklausomai nuo jūsų ir kūdikio sveikatos).

Jei taip nutiks, gimimo metu gali atsirasti kitokių variantų jums ir kūdikiui, tai priklauso nuo to, kada kūdikis gims, ir nuo kitų veiksnių, turinčių įtakos kūdikio galimybėms reaguoti į gydymą. Jūsų sveikatos priežiūros komanda ir toliau kalbės su jumis apie tai, kas pasikeitė ir kokie kiti variantai gali būti prieinami priklausomai nuo jūsų kūdikio tikėtino gimimo laiko. Turėsite galimybę pasitarti ir atitinkamai pakeisti sutartus planus.

Kaip gali atrodyti mano kūdikis?

Šiuo ankstyvu etapu gimę kūdikiai gali sverti mažiau nei pusę kilogramo (1 mažas maišelis cukraus) ir atrodo kitaip, nei mes paprastai įsivaizduojame naujagimius. Jų oda būna blizgi ir plona (todėl kūdikiai dažnai būna tamsiai rausvi ar violetiniai, nes oda yra šiek tiek permatoma) bei padengta plonais plaukeliais. Jie dar nėra iki galo išsivystę, todėl jų akys gali neatsimerkti. Kartais gimdymo metu ant kūdikių atsiranda mėlynių. Jei kūdikis mirė prieš gimdamas, paprastai jis bus sustingęs. Kartais prieš pat gimimą mirę kūdikiai gali atlikti trumpus refleksinius judesius, kurie labai greitai liaunasi.

Jei jūsų kūdikis gims gyvas, jis gali įkvėpti ir surikti arba jis gali nekvėpuoti.

Perkėlimas į kitą ligoninę

Jei su akušerijos ir naujagimių gydytojų komandomis nusprendėte, kad jūsų kūdikiui būtų geriausia pradėti intensyvią naujagimio priežiūrą, labai svarbu, kokioje ligoninėje gimdysite. Tyrimai rodo, kad iki 27-osios nėštumo savaitės gimusiems kūdikiams geriausia, jei tik įmanoma, gimti specializuotoje gimdymo įstaigoje, turinčioje atskirą Intensyvios naujagimių priežiūros skyrių (kartais vadinamą „3 lygio NICU“). Tokiu atveju, jei tik įmanoma, prieš kūdikiui gimstant būsite perkelta į ligoninę su NICU. Tyrimai rodo, kad jei kūdikis gimsta prieš 27-ąją nėštumo savaitę gimdymo įstaigoje (arba namuose), kurioje nėra specialaus NICU skyriaus, nors ypač anksti gimusių kūdikių perkėlimas kelia tam tikrą riziką, paprastai kūdikiams sekasi geriau, jei jie perkeliama į specialų NICU tinkamu laiku po gimimo.

Daugiau informacijos apie perkėlimą žr. EMNODN brošiūroje „Informacija apie perkėlimą“.

Į ką kreiptis, jei turiu daugiau klausimų?

Ši informacija suteikiama jums kaip būsimu jūsų pokalbio su sveikatos priežiūros komanda dalis. Jei turite bet kokių kitų klausimų, būtinai užduokite juos savo gydytojams ar slaugėms, kad turėtumėte visą reikalingą informaciją apie jūsų situaciją ir galimus variantus. Jūsų sveikatos priežiūros komanda nori kartu su jumis ieškoti geriausio sprendimo jūsų kūdikiui ir šeimai.

Žemiau sveikatos priežiūros komanda, su kuria kalbatės apie tai, gali parašyti daugiau informacijos apie jūsų kūdikį ar kūdikius. Galbūt norėsite užsirašyti čia keletą klausimų, kuriuos norėtumėte aptarti su specialistais.

Daugeliui šeimų atrodo naudinga pasikalbėti papildomai, todėl nedvejokite, jei norėsite dar kartą pasitarti su naujagimių arba gimdymo skyrių darbuotojais.

Naudingi kontaktiniai duomenys:

„Bliss“ – labdaros organizacija prieš laiką gimusių ir sergančių kūdikių tėvams

<http://www.bliss.org.uk/>

„Together for Short Lives“ – labdaros organizacija kūdikių ir vaikų, sergančių gyvenimo trukmę mažinančiomis ligomis, tėvams

<https://www.togetherforshortlives.org.uk/> Pagalbos linija: 0808 8088 100

„Sands“ – labdaros organizacija negyvais gimusių ar gimdymo metu mirusių kūdikių tėvams

<https://www.uk-sands.org/>

Pagalbos linija: 0808 1643332

El. paštas helpline@sands.org.uk

„Tommys“ – nėštumas, gimdymas ir netektis

<https://www.tommys.org/>

Ši informacinė brošiūra buvo parengta remiantis BAPM (Britų perinatalinės medicinos asociacijos) gairėmis, jos leidimu pasirūpino „East Midlands Neonatal Operational Delivery Network“, ji skirta naudoti visame East Midlands.

Daugiau informacijos apie mūsų veiklą rasite interneto svetainėje www.emnodn.nhs.uk